

Berättarkväll 6 februari

Östra station i Hudiksvall

Kyrkoherdens vackra kreolska

Lennart Ersson inledde med en historisk resumé av Hudiksvalls järnvägshistoria.

1860 invigdes den smalspåriga linjen Forsa - Hudiksvall. 1888 tillkom Ljusdalsbanan. 1896 byggdes den lokala järnvägen mellan Hudiksvall och Bergsjö. 1927 var det dags för Ostkustbanan.

Bergsjöbanan

Var smalspårig, 891 mm. (Normalspår är 1.435 mm brett.)

Östra stationen låg 672 m från nuvarande station. Här fanns också lokstallar, bangård, ved- och kollager och underhållsverkstad. Det fanns tre ånglok, fyra person- och 56 godsvagnar. Högsta tillåtna hastighet var 25 km/t, på stationsområdet 10 km/t, och enkel resa Bergsjö - Hudiksvall kostade 3,60 kr i 2:a klass och 2,40 kr i 3:e. Resan tog drygt två timmar.

När ostkustbanan var klar 1927 köpte OKB-bolaget Bergsjöbanan och lade genast ner sträckan Hudiksvall - Harmånger. 1933 köpte SJ banan, och 1962 var det hela slut. 1967 revs Östra station.

Åke Hammarstedt berättade om den vackra kyrkoherdefru Catherine Lönner, f Heyliger Winfield och hur hon hamnade i Hudiksvall.

Gustaf III förhandlade sig till ön St Bartolomei på 1770-talet, en koloni där svenskarna bedrev slavhandel. Fredrik Adolf Lönner (1786-1838) blev utnämnd till kyrkoherde och hovpredikant i kolonin. Där blev han bekant med köpmannafamiljen Winfield, vars vackra dotter han förälskade sig i, och de gifte sig 1818. Som gåva från föräldrarna fick paret två slavar.

Lönner var ökänd för att vara besvärlig och gjorde sig omöjlig på ön. Guvernören anmälde Lönner, som fick avsked. Som kompensation fick han kyrkoherdetjänsten i Hudiksvall.

Väl på plats här deltog fru Lönner i församlingsarbetet. Hon var ovanlig och spännande i småstaden, bland annat hade hon temperament, rökte cigarr och red barbacka i röd ridrock med guldknappar.

Östra station låg söder om nuvarande skolbyn, ungefär där det idag ligger en färgaffär.

Lönner dog 1838 och lämnade hustru och sju barn. Fru Lönner fick i vanlig ordning ett nådår, men tack vare JO Wallin, som var i staden på inspektion, fick hon ytterligare två nådår, och familjen klarade sig hyfsat, och barnen gick det delvis bra för.

När Catharina dog begravdes hon tillsammans med sin man, men numera finns endast hennes namn på gravstenen. Det förklaras med att stenen gick sönder, och då slängdes Lönners del.

Magdalena Forsberg

PS. Mer utförligt har Åke Hammarstedt skrivit om detta (och mycket annat intressant) på sin hemsida www.akehammarstedt.se

Fru Lönners gravsten finns lite nordväst om ingången till Hudiksvalls kyrka.

*Fru Catharina Lönner
född Heyliger Winfield
1803-71*

Foton i privat ägo.